పురాణం సుబ్రహ్మణ్య శర్మ

రైలు ఆగీ ఆగటం, పుట్టింటి ఉత్సా ంతో తణుకు ప్లాట్‌ఫాంమీదికి బంతిలా 7 ంతింది సీత. 'అది డన్‌లప్ పరుపుకాదు, రైల్వే ప్లాట్‌ఫాం' అని వెక్కిరించాడు జానకిరామ రావు, స్టీలు మరచెంబు చేత్తో పట్టుకుని సంతోషంగా ంగుల బొంగరంలా తిరుగుతున్న పెళ్ళాన్ని.

"విహరించటానికిది సరోవరమ కుంటు

న్నావేమో" అనిపన్నాయి నొక్కులు నొకా డతను. జానిసలా అణగిమణిగి పడుండవలసి క ఆడది రాణీలా టీవిగా ఉంటే కొదిమంది మగాళ్ళు ాత్రమే సర్దుకు పోగలరు. సహించి వూరుకోగ(లు ముందు కెళ్తే ముందుకీ, వెనక్కువెళ్తే వెనక్కి వ ్చ వడు తున్న జడను విసిరికొట్టి సామాను ధ పిస్తున్న మొగుడికేసి అదోలా చూసింది. గొప్పిం 1 స్త్రీని ప్రాణాలకు తెగించి అనుసరించివెళ్ళే జానిస ప్రియుడిలాగున్నాడు. కాని అత్తారింటికి ళ్ళాన్ని వెంటబెట్టుకునివెళ్ళే పైక్లాసు పురుషుడిలా క్కడా లేడు జానకిరామారావు.

"పుట్టింటిగాలి సోకగానే యిది మారిపోయిందే!" అని విస్తుపోయి 'ఇది నాతో కాపురం చేసే సీతేనా కొత్తసీతా ?' అని క్షణకాలం తటపటాయించాడు జానకి. అందంలో తమాషావుంది. పెళ్ళాం సొగసులు పరిచయ మాత్రంతో పసికట్టడం సాధ్యంకాదు. ఒకప్పుడు చేసుకున్న మొగుడికే చేసుకున్న పెళ్ళాం పయ్యారం కంటగింపుగా వుంటుంది. 'దీని పొగరంతా దీని జడలో వుంది' అనుకున్నాడు గొప్ప డిస్కవరీ చేసినట్టు పెళ్ళాన్ని పరీక్షగా చూస్తూ.

రైలాగినందుకు ప్లాట్‌ఫాం సందడిగావుంది. అంతా చీకటే. స్టేషనూ, ప్లాట్‌ఫాంకూడా చిన్నవే. కాని వచ్చి ఆగింది హౌరాఎక్స్‌ప్రెస్ కావటంవలన గొప్పింటి చుట్టం వచ్చినపుడు ఎంత హడావిడిగా వుండాలో అంత హడావుడిగానూవుంది తణుకు రైల్వేస్టేషన్. ఆ స్టేషన్ను చూడగానే 'మమ' అనుకుంది సీత. అలా అనుకోలేకపోయాడు జానకిరామారావు. స్టేషను కెదురుగా తెల్లవారుజామున నిలబడ్డ రిక్షాలు, జట్కాలు, వంటెద్దుబళ్ళు, పాత హోటల్లో వేలాడేసిన మాసిపోయిన కురుక్షేత్రం ఫోటోలో పాండవకౌరవుల గజ, తురగ, పదాతి దళాలు ఎదురెదురుగా నిలబడినట్టున్నాయనిపించింది సీతకు. అవి తమకు దర్జాగా స్వాగతం చెబుతున్నట్లనిపించలేదు అతనికి. రిక్షాని దర్జాగా కుదుర్చుకు రాగలిగాననే సంతోషం ఎంతోసేపు నిలవలేదు. మరోమాటు ఆశ్చర్యపెట్టింది సీత రిక్షాలోకి చెంగుమని ఎగిరి కూర్చొని. తను దర్జాగా బేరమాడి కుదుర్చుకొచ్చిన రిక్షాలో జడ ముందుకు వేసుకుని హోల్డాలుమీద కాలుపెట్టి టీవిగా ఈజిప్టు మహారాణిలా కూర్చున్న సీతను చూడగానే తిక్కెసుకొచ్చింది మానవుడికి. ఏమనలేక ఆవిడను,ఆవిడ కంటున్న కలలను నెట్టి చోటుచేసుకుని కూర్చున్న జానకిరామారావు 'దీని వరసేం పెద్దమనిషి తరహాగా లేదు' అని విసుక్కున్నాడు లోలోపల. ఆ రిక్షాలో అప్పుడామె రావణాసురుడెత్తుకపోతున్న సీతలా కాక నరకాసురుడ్ని వధించటానికి వెళ్తున్న సత్యభామలా కనిపించింది.

బస్సుస్టాండులో ఇడ్లీ తెస్తానంటె ఆమె నవ్విన నవ్వుకు జానకిరామారావు తెల్లపోయాడు. తెల్లపోయి "సామాన్లన్నీ సరిగా వున్నట్లేనా" అని గొణుక్కున్నాడు. మొగుడ్ని ఏడిపించే ఒకటోరకం నవ్వుని ఫెంకెతనంగా దాచుకుని "అన్నీ సరిగ్గా వున్నాయి. మీరే సరిగాలేరు" అనేసింది పైకి పైగా పైట దులుపుకుంటూ, 'డామిట్ డోంట్‌టాక్ విత్ హర్' అని గట్టిగా వార్నింగ్ యిచ్చుకున్నాడు స్వాంతానికి, మరచెంబు, హోల్డాలు, ట్రంకు, సజ్జబుట్ట అవే ముఖ్యమైనట్టు లెక్క చూసుకుంటూ.

ఎర్రబస్సు వచ్చి ఆగింది, షెడ్డునుంచి పెద్ద ముత్తయిదువు వచ్చినట్టు... ఆ వెంటనే కండక్టరు చుట్టూ చిన్నపద్మ వ్యూహం-ఆ జనాన్ని అభిమన్యుడిలా నెట్టుకుని వెళ్ళి టిక్కట్టు కొని తెచ్చుకుని చిల్లర లెక్కపెట్టుకుంటున్న భర్తనుచూసి 'అంతకోపం దేనికో?' అనుకుంది బంగారంలా మెరిసిపోతున్న మెడమీది చిరుచెమటలను రైలుదుమ్మును చేరుమాల్తో వొత్తుకుంటూ.

జానకిరామారావు మ్యాన్ ఆఫ్ యాక్షనై పోయి సామాన్ను దగ్గరుండి బస్సుమీద వేయిస్తున్నాడు. అతను తొడుకున్న పంట్లాము వంటినంటిపెట్టుకుని వుంది. స్లాక్ కూడా అంతే-అవే ఖరీదైనవి కాని పక్షంలో మనిషిలో బండతనం బయటపడిపోయేది. నల్లఫ్రేము కళ్ళద్దాల వలన మనిషి టీవిగా కనిపిస్తున్నాడు కాని, ఆ అద్దాలు తీసేస్తే మనిషి మొహం చాలా వెలితిగా కనిపిస్తుంది. ఇంటికి వెళ్ళాక యీ పట్నవాసం కోతిమార్కు షైట్‌డ్రస్ మానిపించి పల్లెటూళ్ళోవున్న నాలుగు రోజులూ కాస్త మర్యాదగా కళ్ళీ లాల్చీ ధోవతి కట్టించాలి యీయననేత అనుకుంది సీత. ఇక్కడ నిలబడినట్టు వున్నట్టాడే ఇంతలో ఎక్కడా కనపడకుండా మాయమైనాడు. సీత ఏం గాబరాపడలేదు. ఎర్రబస్సుకి చేరువగా జడ చూసుకుంటూ సీత పచార్లు కొడుతోంది. తనే అతని పాలిటికి ఒక అర్థంకాని మహాకావ్యం కాని అతనిప్పుడు ఎక్కడ వుంటాడో ఏం చేస్తూంటాడో కూడా ఆమె అవలీలగా చెప్పగలదు. తనే అతడ్ని ఆశ్చర్యపర్చాలి కాని అతను తన్ను ఆశ్చర్యపర్చలేడు. అనుకున్నట్టుగానే చేతిలో ఉప్మావేసిన ఉల్లిపాయల రోస్టు పెసరట్టు, ఇడ్లీ పొట్లాలు, ఫ్లాస్కులో కాఫీతోసహా ప్రత్యక్షమయాడు. మొహం బాగా కలకల్లాడుతూవుంది. బాగా టిఫిన్ పట్టించిన మొగుడు ఎంత కామ్‌గా

కూల్‌గా వుంటాడో అతనట్లావేవున్నాడ . బస్సులో వెళ్ళి సీట్లో బుద్ధిగా కూర్చోకుండా సీత బస్సు ముందు సిల్లీగా పచార్లు కొట్టడం మా పుడికి అట్టే నచ్చలేదు. అంత బ్యూటిఫుల్‌గర్ల్ ంత బ్యూటిఫుల్‌గా అందరికళ్ళముందూ తిరక్కూ వదు "వెళ్ళి సీట్లో కూర్చోకపోయావా కుముదినీ" అంటూ యిబ్బందిగా మొగం పెట్టాడు.

"సరె" అంటూ విసురుగా శ్ళీ బస్సు ఎక్కి జంటసీట్లో ఒంటరిగా సర్దుకు కూర్చుంది, సీటు పోతుందని భయమా, మీరు రు ాలో పుస్తకమో బ్యాగో పెట్టకుండా వుంటారా. ఉ యినా టికెట్లు తీసుకున్నాక గవర్మెంటు బస్సులో ోటెక్కడికి పోతుంది-యిలాటి ప్రశ్నలు అడిగి భంలేదు ఆ మానవుడితో అని వూరుకుంది. ప్రయ ాల్లో అతనికి ఖంగారెక్కువ. ప్రతిచిన్న విషం మూ అతను సీరియస్‌గా తీసుకుని ముందునించీ జాగత్త పడతాడు. కేర్‌లెస్ పెళ్ళానికి కర్మకొ కేర్‌ఫుల్ మొగుడు అన్నట్లుంది కథ.

"నువ్వు చప్పున ఈ టిఫిన్ నేస్తే మరదింబు ఖాళీ అవుతుంది. హోటల్‌కు వెళ్ళి నీళ్ళు తెస్తాను." అని తొందరపెడుతున్నాడ జయ రామారావు. బస్సు ఒక చెంప థుర్రుబుర్ర మంటోంది.

"ఉన్ననీళ్ళుచాలు ! మీరు స్థిమితంగా కూర్చోండి" అని చాలా నెమ్మదిగా ంది. పైన ఢమాల్ మని కూలివాళ్ళు పెట్టెలు పడేస్తున్న చప్పుడికి జానకి రామారావు ఖంగారు పడి ోతున్నాడు. సీతకి యింత ఆపేక్ష అక్కర్లేదు. అ షె అయిష్టంగానే అంది.

"చల్లగా హాయిగా వుంటుం కని క్రింద విప్పిందే పుట్టి మునిగిపోయినట్టు స్సు తప్పిపోతుందేమో అన్నంత కంగారుగా తీసుకొచ్చి యిందులో కుదేశారు ! పైగా పరగ పున యీ టిఫినంతా తిని యీ మరచెంబుడు నీళు తాగాలంటున్నారు, దానిమీద కాఫీ....సరె, మళ్ళీ ళ్ళెందుకు!"

"దార్లో దాహంవేస్తే!"

కంచిపట్టుచీర కొంగు మొ నికి చాటు చేసుకుని నవ్వింది సీత. జానకిరామా ావు టిఫిను పొట్లాలకేసి, గడియారంకేసి, ఆమె మొహంకేసి మార్చి మార్చి చూస్తున్నాడు పట్టు లగా, సీత ఫ్లాస్కుమూతలో కాఫీ పోసుకుని ప్పరించడం ప్రారంభించింది కాళ్ళూపుతూ.

"తినవా ?" అని మొండి ా అడిగాడు జరామారా.

"తింటామ మహాప్రభో - ందు కాఫీ తాగనివ్వండి" అని చిరునవ్వునవ్విం . మార్నింగ్ కాఫీతో యిచ్చిన ముద్దులా ముద్దుగా వుంటుంది. జానకి రామారావుకి బ్లడ్ ప్రెషర్ హై ్పపోతోంది, ముందు కాఫీ ా.గుతుంది. తరువాత ఫిన్‌చేస్తుంది. ఈలోగా బస్సు కదిల్తే... ఉన్న మంచినీళ్ళు యిక్కడ తాగేశాక దార్లో దాహమై మీటింగుకి ప్రార్థనకు బదులు జనగణమన పా కేస్తే ఎంత గాబరా పడవలసి వస్తుందో అంత ాబరాపడిపోసాగాడు జానకి రామారావు.

అతను సిటీలో థెంథౌజెండ్ పీపుల్స్‌కి లెక్చరివ్వా లడుగాన్ని, బస్సులో ఒక ఆడదానిచేత ఇడ్లీలు తినిపించలేకపోతున్నాడు. ఈ లేడీస్ రబ్బరు ~~బంతుల్లాగంటాతుతాని పిళ్ళు ఇడియట్స్ ! మొండివా~~ చెబితే వినరు. మనం చెప్పేది వాళ్ళ బుర్రకెక్కదు లైఫ్‌యీజ్ ఎ గేమ్ ఫర్ దెమ్. అది స్ట్రిగులంటే వాళ్ళు ఒప్పుకోరు. దె ప్లే విత్‌దైర్ హజ్ బెండ్స్ మొగుడితో ఆటలేవిటి ? గూట్లో చిలకట్టుగుంటారు. మొగుడు కట్టిన పంజరంలోంచి మొగుడు చెప్పిన పలుకులు పలుకుతూ మొగుడు చూపించిన లోకాన్ని చూస్తారు కాని వరల్డులోకి తీసుకొచ్చాక మూడీ అయిపోతారు. సైలెంట్‌గా నువ్వెవత్తా తేరేపిన్ అంటారు. అంటారు తప్పు అన్రు. మన్నితల పిన్నులాగో బ్లవుజు బొత్తాములాగో పవుడర్ డబ్బా మూతలాగ కూడా చూడరు, బాహ్య ప్రపంచంలో కొచ్చాక మన్ని మర్చిపోతారు. పాత మొగుడు సామెత అది అగ్లీ కావచ్చేమోకాని కరక్టే. దెలాస్ట్ దెంసెల్వ్స్ ఇన్ ది వ(ర)ల్డ్. వీధిలో అల్లరిపెట్టి సైలెంటుగా టార్చర్ చేసే ఆడాళ్ళని యింటికి తీసుకెళ్ళాక పచ్చడి పచ్చడిగా తన్నాలి. జానకి రామారావు తెలివొచ్చేసరికి ఎర్రబస్సు పెరవలి లాకుల దగ్గర కొచ్చేసింది. సీత చేతిలో ఇడ్లీల పొట్లాంలేదు. హుష్‌కాకి-అటువంటి పొట్లమ్ కండక్టరు పక్కన కూర్చున్న క్లీనరు కుర్రాడి చేతిలో వుంది. ఉప్మావేసినపెసరట్లు యిప్పుడెవరి పొట్టలో వుందో జానకి రామారావుకి ఇదమిద్ధం తేలలేదు.

తేకుండానే బస్సు అగిపోయింది. ఆగిపోయాక చెడిపోయిందో, చెడిపోయాక ఆగిపోయిందో తెలీదు. కాని బస్సుమాత్రం మరి కదిలేట్టు లేదు. ప్రయాణీకులు తేలు కడుపులోంచి పిల్లలు బయటపడ్డట్టు రోడ్డుమీదకొచ్చి పడ్డారు. సీతకూడా సీట్లోంచి లేచింది చల్లగాలికావాలంటూ. అస్తమానూ ఈవిడకు చల్లగాలికావాలి అని విసుక్కున్నాడు జానకిరామారావు ! జానకిరామారావుకి సీతపై అనుమానాల్లేవుకాని లోకంలోని థవుజండ్స్ ఆఫ్ హజ్‌బెండ్స్ వలె ఆమె లోకంలోని డేంజర్స్‌కి ఎక్స్‌పోజు కావటం అతనికిష్టంలేదు. అరణ్యంలో పులులుంటాయని లేడిపిల్లకేం తెలుసు ? పులులుంటాయి, తోడేళ్ళుంటాయి, చిరుతలుంటాయి, చీంబోతులుంటాయి. కనుక మన లేడివెళ్ళి అరణ్యంలో చిక్కుకుని క్రూర మృగాల వాతపడకూడదు. మనలేడి మనఆశ్రమంలో లేత చిగుళ్ళ ఆకులు తింటూ మన చేతిని నాకుతూ వుండాల్సిందే! అందుకని జానకిరామారావు సీత జడపుచ్చుకు గుంజాడు యాజె మేటరాఫ్ రైట్. ఎక్కడికని దాని అర్థం. ఆవిడ వెనక్కుచూసింది, డోంట్ బి సిల్లీ అన్నట్టు. అవిడ ముక్కుపుడక చటుక్కున మెరిసింది. అది తెల్ల ముక్కుపుడకే. కాని ఎర్రగా కోపంగా మెరిసినట్లనిపించి మానవుడు తగ్గాడు. కాని సీత, ఏ లోకంలోవుంది ? ఆవిడ మనఃప్రపంచపుటావర్తాల్లోకి తను పెసరట్లు ఉప్మా ఇడ్లీ పొట్లం చేతపట్టుకు దూరగలడా ? పక్కనే రోజూ పడుకునే మనిషి మనసులో ఏముందో చెప్పలేకపోవటం చాలా చిన్నతనమనిపించింది. గంట గంటకి దూరమైపోతోంది యీవిడ - యిలా ఎక్కడికి వెళ్ళిపోతుంది ? తనుకూడా వెళ్ళటం శుద్ధదండగేమో ... జడ మరోమారు గుంజితే కర్రే పామైనట్టు బుస్సుమంటుంది. ఆ ఎర్రని ముక్కుపుడకను మరోమారు చూడదల్చుకోలేదు. ఆ కళ్ళను అప్పుడే పుట్టింటిమైకం ఒకటోరకం విస్కీలా ఆవరించినట్లుంది. రామాయణంలో సీతకికూడా ప్రకృతంటే వల్లమాలిన అభిమానం.

> "సీత జడ" అన్న కథలో ఏ విధమైన నాన్సెన్స్ పట్లనైనా అసహనం గల పురాణం సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, ఏసు క్రీస్తు లాంటి జీవకారుణ్యమూ, జీవితం ఎటుపోతున్నదన్న పరిజ్ఞానమూ చక్కగా ప్రదర్శించారు. మంచి కథ.
>
> -కొడవటిగంటి కుటుంబరావు
>
> జనవరి 1970

సీతలందరికీ నేచరంటే పెద్ద వీక్నెస్ కాబోలు ! లేకపోతే ఈవిడకి చల్లగాలికి పచార్లంటే ఇంత మక్కువేల ? ఒకటో ఆరో చిన్న సైజు పాపాయి పుట్టివుంటే హుళా హుళా అయీ అంటూ ఈవిడగారు బిడ్డను వొళ్ళో వేసుకుని పాలడబ్బాలు, ఫీడ్నిళ్ళూ అంటూ ప్రాణాలు కొరికేసును. కాని అప్పుడు లెగ్ బ్రేక్‌పడి యీనేచర్‌స్టడీ వుండకపోను. ఆదొకందుకు మంచిదే - బెటర్‌లక్ నెక్స్ట్ టైమ్. జానకిరామారావు కళ్ళు తెరిచి చూసేసరికి సీత ఒక రెండెడ్ల బండివాడితో నవ్వుతూ మాట్లాడుతోంది. పల్చగా ఎండపడి సీత పట్టుచీర ధగధగా మెరిసిపోతోంది. ఇంత ప్రయాణం చేసినా ఈవిడింత ఫ్రెష్‌గా ఎలా వుండగలుగుతుందో బోధపడలేదు. ఇన్ని ఇడ్లీలు తిన్నా తను జావకారిపోతున్నాడు. కొందరాడవాళ్ళు సరౌండింగ్స్‌లోంచి శక్తిని పుంజుకుంటారు. ఆకుల్లోంచి, చెట్లలోంచి, పిట్టల్లోంచి కరెంట్ లాగినట్లులాగి నవ్వుతూ నిర్మలంగా కనిపిస్తారు. సీతా ఈజ్ దట్ టైప్ ... ఆ వచ్చేవాడు ముసలి పీనుగు. ఫరవాలేదు. దశరథుడులాగున్నాడు. దశరథుడు సీతని వెంటబెట్టుకొస్తున్నాడు. తప్పు తప్పు ! సీతే దశరథుడ్ని వెంటబెట్టుకొచ్చింది. రెండెడ్లబండి దశరథుడిరథం దూరంగా బస్సుతో సంబంధం లేకుండా ఆగివుంది. సీత చెప్పింది - "మాబండెంకటసుబ్బుడు వీడు". వాడు "దండాలు బాబయా" అన్నాడు. జానకిరామారావు తలవూయించి వాటిజ్ దిస్ న్యూసెన్స్ అన్నట్లు ఆవిడకేసి చూశాడు,

"మరి బండెక్కండి బాబయ్యా ! పరుపుల బండిలా గుంటాది గడ్డిమీద కూకుంటే. నాన్నామ

సీతజడ

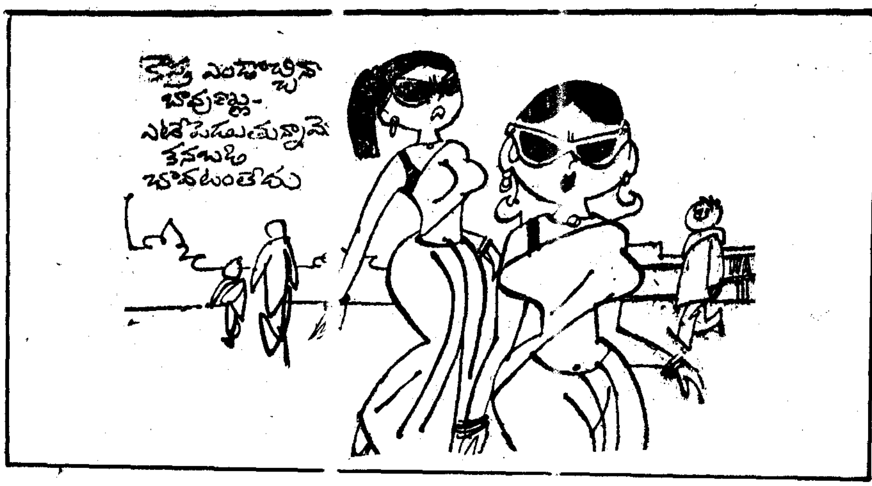

నాట్టుకొత్తను, బస్సు మరిగ కదుల్ద మినిట్లో మనూరిల్లిపోతాం." అని వాడు బస్సు ౦దర కలియబడ్డాడు.

"సీతా ఏవిటీ న్యూసెన్స్ ? రెం డెడ్లబండా? ఐ డోంట్ లైకిట్ ! హు ఈజ్ ధిస్ ఫెలో...."

సీత రోడ్డుమీద విరగబడి ౦ ట్రీగరల్లా నవ్వేసింది.

"మనబండేనండి. ఎక్కండెక ండి. బెట్టు సరి చెయ్యక. బస్సు చెడిపోయినప్ప ఏకాదు మీ అల్లుడి బెట్టుసరి. ఇంటికెళ్ళాక చేద్దుర గాని" అని పురుషుడిమాట వినిపించుకోకుండా బం డి చ క్రం ఆకులమీద కాలేసి టార్జాన్‌లాగ బం లోకి దూకేసింది.

జానకిరామారావు తన కష్టా క్కడ్నుంచి ఆరంభమయ్యాయనుకున్నాడు. సీతా ఈజ్ ఎ వెరి డేంజరస్‌గర్లు- రెండెడ్లబండీ ఎక్కడ ౦ అతనికి చాతకాదు. బండిచక్రం ఆకులమీద బూటుకాలు ~~చేసి ఎడక వట్టుకోపోయి~~ రెండుసార్ జారాడు! మూడోసారి ఎడ్లు కదిలి బండి వెనకు వచ్చింది. సీత నవ్వుతోంది. ఆ జడ పుచ్చుకు గి వీపుమీద రెండు వేస్తే దాని పొగరణుగుతుంది. నాలుగోసారి సీత చేయి అందిచ్చింది. ఆవిడ పాణి గహణంచేసి అతను ఎలాగైతేనేం బండి ఎక్కాడు ఆ చేత్తోనే ఆవిడ లాగితే గడ్డిలో కూలబడ్డాడు.

"రెండెడ్ల బండినిచూసి బెది పోతున్నారు, ఏం మగాళ్ళండీ?" అని రెట్టించింది కంట్రీలైఫ్ బాగుంటుంది. కంట్రీ గరల్స్ బాగు ౦రని లెక్చ ర్లిచ్చిన వాళ్ళమీద జానకిరామారావుకి ేపవొచ్చింది. ఈ బండెంకటసుబ్బడెక్కడ పొగ య్యాడు నా ప్రాణానికని ఙరామరారావు వాపోయ డు. సెంట్ పర్సెంట్ అర్బన్ జీవితానికి అలవాటు పడిన జానకి రామారావుకి, ది అన్నోన్ సైడ్ అ సీతా ఏమీ తెలీదు. ఇప్పుడావిడ ఎవ్వెరి మినిట్ డేంజరస్‌గా మారి తన్ను పూల్ని చేస్తోంది. ఆవిడ జడ ఇప్పుడు తన చేతుల్లో లేదు. తన్ను నస్మ ంతిగాడ్ని చేసి వాళ్ళిద్దరూ ఆ దశరధుడూ తా మాట్లాడు కుంటున్నార. ఏ. బి. సీతనకు బోధపడ్డంలేదు. తన స్టేటస్ ఏవిటి? తన కల్చరేవిటి? తన అంతస్తేవిటి? ఈ పల్లెటూరి గూస్ యింత బార్బరస్ అని తనకు తెలీ . ఢిల్లీలో ఎంత నవనాగరిక అప్టుడేట్ కాంతలా వెసిలింది! సీత కొత్తలో హిందీ మాట్లాడుతూంటే అ చ్చీరాని ముద్దుపలుకులకు ఎంత మురిసిపోయేవాడు తను! అవి ఆవిడ చిలక పలుకులన్నీ టేప్‌చేస్తే వాటిముందు కీట్స్, షెల్లీ, బైరన్, కాళిదాసు ఒక్క రూ కలికంలోకి కనిపించకుండా పోయేవార కున్నాడు తను. పుట్టింటికొస్తూనే పురి విప్పుతోంది నెమలి. ముక్కుతో పొడవకుండా తప్పించుకోవాలి జాగ్రత్తగా. అనుకుని కళ్ళుతెరిచేసరికి సీత పక్కనలేదు. తొట్టిలో కూర్చుని పగ్గాలు చేత్తో పట్టుకుని ఎడ్లను 'చొచ్చొ' అంటూ అదలిస్తూ బండి తోల్తోంది. కైకేయి రథం నడిపినప్పుడు సత్యభామ శ్రీకృష్ణుని రథాన్ని నరకాసురునిపైకి తోలినప్పుడు వుభయులూ సంతోషించి తమ తమ స్త్రీలకు ోరుకున్న వరాలిచ్చి వారిని ముద్దాడేవుంటారు. సిటీస్‌లో లేడీస్ చిన్నకార్లను డ్రైవింగ్ చేస్తున్నప్పుడు చూసి జానకిరామారావు సంతోషించాడేమోకా చిరాకుపడలేదు. కాని తన సీత రెండెడ్ల బండి తోలడం మోస్టు అవమానకరంగా తోచి "ఏమిటి సీతా నీ అల్లరి" అని హంబుల్‌గా గొణిగాడు. వాళ్ళ ఊరి పొలిమేరలో కొస్తున్నకొద్దీ ఆజర్క్సాల్లనైతే నేమి ఆవిడ కనబరుస్తున్న హుషారువల్లనైతేనేమి నోటమాట పెగిలి రాకుండా వుంది.

సీత నవ్వింది! జాస్మిన్‌లా నవ్వి వచ్చి పక్కన కూర్చోండని తలెగరేసి చేత్తో సిగ్నల్స్ పంపింది.

"ఎల్లండి బాబయ్యా తొట్లోకి" అని బండెంకట సుబ్బుడు తనపాలిటి యముడు మేటరాఫ్ ఫాక్ట్‌గా అన్నాడు. తను వద్దనుకుంటూనే నెమ్మదిగా తొట్టెలోకి జరిగాడు. ఆ కాంత అయస్కాంత శక్తి అటువంటిది! అక్కడ తొట్టెయిరుగ్గా మెత్తగా సుఖంగా వెచ్చగావుంది. చేసుకున్న పెళ్ళాంమీంచి వచ్చేగాలి కితకితలు పెడుతోంది. పుంతలోకొచ్చి సీరెండ దోబోచులాడుతోంది. ఎక్కడనుంచో వెలగ పళ్ళవాసన-ఘుమఘుమలాడిపోతోంది. సీత బుజంమీద చేయివేశాడు. దేవసుందరి దగ్గరకు రానిస్తే కల్గిగే సంతోషంలాంటిది తన్నుకొస్తోంది లోపల్నుంచి. చేలుపచ్చగావున్నాయి చెట్లు పచ్చగా వున్నాయి. లోకమంతా పచ్చగా, సంతోషంగా "ఛల్ ఛల్‌రె నౌజవాన్" అన్నట్లుగా కనబడింది. ఈ మునిలాడిని బండికిందకు తోసేస్తే బాగుండ్ననుకున్నాడు, పైన పిట్టలెగురుతున్నాయి. నీళ్ళల్లో చేపలు యీదుతూ వుంటాయి.-పుంతదాటాక కాలవొచ్చింది. కాలవలో పడవలు కదుల్తున్నాయి. నీటిమీంచి వచ్చే గాలి ప్రయాణం చేసి వచ్చారా అని సేదదీరుస్తున్నట్లుగా వుంది.

ఇలా ఈవిడ డబుల్ బుల్లక్ కార్టును డ్రైవింగ్ చేస్తూంటే, లైఫంతా ఈ పల్లెటూరి పిల్ల భుజంమీద తలవాల్చి గడిపేయొచ్చు ననిపించింది జానకిరామారావుకి. ఇంతమంచి చల్లనివేళలో అతని మనస్సులోకి అశుభ ప్రశంస తలచూపింది. సీతకి పసుపూ కుంకుమకింద యిచ్చిన మూడు ఎకరాలు అమ్మించి ఆసొమ్ము పట్టికెళ్ళి అమెరికాలో చదువు వెలిగిద్దామనుకుంటున్నాడు. హయ్యర్ స్టడీస్‌కి డబ్బుకోసం తడుముకుంటుంటే "నా పొలం అమ్మేయండి అంది" ఆ ఇల్లాలు. ఇప్పుడే పొలం అమ్మేస్తే సీతకిటు రావలసిన పన్లేకుండా పోతుంది. అప్పుడావిడ అప్టుడేట్ గరల్‌లానే సోఫిస్టికేటయి సిటీలో వుండిపోతుంది. కాని అది ఆవిడకన్యాయంకాదా? అదానిదబ్బుకోసం ఆశ పెట్టుకొని పండగ ప్రయాణం కట్టాడు. తనకోసం ఆవిడచేత అంతపెద్ద త్యాగం పొలం అమ్మడంకాదు. తనవారితో తనవూరితో తెగతెంపులు చేసుకోమనటం సవబా? సీతకి తల్లీ, తండ్రీ లేరు. పిత్తల్లి పెంచి పెద్దచేసి పెళ్ళిగిళ్ళి చేసి ఒక అయ్యచేతిలో పెట్టింది. ఆ అయ్య తను ఇప్పుడు తనాభూమికన్య సీతకు గొయ్యి తవ్వుతున్నాడు. తను అమెరికానుంచి వచ్చేలోగా ముసలమ్మ 'తా' మని టపా కట్టెయ్యవచ్చు. తను హయ్యర్ స్టడీసయ్యాక సీతను అమెరికా పిలిపించుకుని అక్కడే టూ బర్డ్స్ యట్ వన్‌షాట్ అన్నట్టు "చల్ మోహనరంగా" కాపురం పెట్టెయ్యదల్చుకున్నాడు. ఇవన్నీ జరిగితే, జరిగినప్పటిమాట. బండి ఆగింది. బండెంకటసుబ్బయ్య బండిలోంచి దూకి కాలవగట్టుమీది కెళ్ళాడు. కాలవగట్టున రేవుమీద కొందరు గుంపుగా వున్నారు. ఏదో గోల జరుగుతోంది, మధ్యలో ఎవరో వున్నారు. అంతా కలిసి ఒక పిచ్చివాడిని ఏడిపిస్తున్నట్లున్నారు. సీత "ఎవరది" అని బండెంకటసుబ్బయ్యని అడిగింది.

"మీ బావయ్యగోరమ్మా" అని నిర్లిప్తంగా జవాబిచ్చాడు వాడు.

జానకిరామారావు చూస్తుండగానే సీత బండిలోంచి దిగి ఆ గుంపులోకెళ్ళి ఆ పిచ్చివాడిచేయి పుచ్చుకుని లాక్కొచ్చింది.

[illegible]

> ● "ఈ దొంగతనం నువ్వొక్కడివే చేశావా వేరే ఎవరైనా వున్నారా?"
>
> "ఒక్కణ్ణేనండీ....రోజులు మారిపోయాయండి. ఏ యెదవనీ నమ్మటానికి లేదు".

ఆగుంపులోని కుర్రాళ్ళు "సీతొచ్చిందిరోయ్ సీతొచ్చిందిరోయ్" అని అన్నారు. వాళ్ళని కొం రిని "ఏరా" అని పలకరించింది. వారిలో కొంద 'ఏయ్ సీతా బాగున్నావా?' అని పలకరించార. వాళ్ళని ఈవిడ తిట్టింది. ఆ పిచ్చివాడిలా కనిపిస్తు మనిషిని చేయి పట్టుకుని నడిపించుకొచ్చి "చ బావండి చూడండి ఎలా వదిలేసారో - పదెకర ఆస్తి పొలం వుండగా వీధిలో వదిలేయటం ధర్మమో దాన్ని కనుక్కుంటాను." అని ఉగ్ర పోయింది. ఆ గుంపులో మళ్ళీ నవ్వులు విని బాయి. బండి కదిలింది. బండెంకటసుబ్బడు పి పంతుల్ని బండెక్కించాడు. పిచ్చిపంతులు కొల్లా గుడ్డ చుట్టుకున్నాడు. మెళ్ళో జంధ్యం వుంది. గ మాసింది. తలమాసింది. కాలవలోంచి పైకొచ్చి న వాడు వచ్చినట్లున్నాడు. బండెంకటసుబ్బడు ఏ చెప్పబోయి మళ్ళీ వూరుకున్నాడు. సీత జానకిరా రావు టర్కిష్ టవల్‌తో అతనికి తల తుడిచి ఎక్కడ్నుంచి పొట్లంతీసి 'యిద యిది తినుబా' అని కళ్ళనీరు గ్రుక్కుకుంటూ యిడ్లీలు పెట్టి అయితే ఇందాక చెడిపోయిన బస్సులో క్లీ తింటున్న పొట్లాన్ని చూసి సీత తినకుండా వా పారేసిందనుకున్న అనుమానం వట్టి అనుమా నన్నమాట. ఛీ! ఛీ! అనుమానం ఎంత చెడ్డ అని తృప్తిపడ్డాడుకాని బస్సు చెడిపోయినం అతను చాలా విచారించాడు. ఈ బస్సు చెడిపో యీ డబల్‌బుల్లక్‌కార్లు ఎక్కడం వల్లకదా యీ సీత యిన్ని 'కృష్ణలీలలు' తనకు చూపిస్తున్నది. ఈ బావన్న మనిషికి నలభై ఏళ్ళుండచ్చు. ఇతని జీ చిల్లుల కంబళీ కావొచ్చు. కాని సీత ఏమి ఆ యిత్యాలు చేస్తుందో యిక మీదట. తను నిమిత్త మాత్రుడు. ఈ వూళ్ళో ఈ బండి దిగాక అంతా సీత మొగుడొచ్చాడంటారుకాని. జానకిరామారావు

ఎమ్.ఏ. వచ్చాడనరుకదా! అన్రు! దట్సాల్!

ఈ వేళ రాత్రి-అవును రాత్రే, వీలుచిక్కితే సీతకో కర్టెన్ లెక్చరివ్వాలి. బిహేవ్ మైగుడ్‌గాల్ అని చెప్పాలి. డోంట్ బి దిస్ మచ్ నాస్టీ అని కూకలెయ్యాలి అనుకున్నాడు పాపం జరామారావు. తను సీత ఆడించినట్లల్లా ఆడకూడదు. సీత జడ ఎప్పుడూ తనచేతిలో పెట్టుకోవాలి. ఆడదాని పవ రంతా ముందు కళ్ళల్లోనూ వెనక జడలోనూ కదా వుండేది! బండెంకట సుబ్బడు "దిగండిబాబయ్యా" అన్నాక కాని జానకి రామారావుకి తెలివిరాలేదు. పిచ్చిపంతులు దిగి అరుగుమీద కూర్చున్నాడు. సీత లోపలికి తుర్రుమందికాబోలు. ఆ వూళ్ళో ఆ యిల్లు ఎత్తరుగుల పెద్ద పెంకుటి భవంతి. కొంత మంది ఆడపిల్లలు కొంతమంది మగాళ్ళు అరుగుల మీంచి తొంగిచూస్తున్నారు. రోడ్డుమీదపోయే జనం నిలబడి చిత్రం చూస్తున్నట్లు చూస్తున్నారు. సిని మాల్లో బఫూన్‌లాగున్నాడు కాబోలుతను. మహా మహా సిటీల్లో చెల్లిన డ్రెస్సు పల్లెటూళ్ళో ఎగ్జిబిట్‌లాగుంది కాబోలు. అక్వర్డ్‌గా బండిదిగి అంతకంటె అక్వర్డుగా నిలబడి పోయాడు. గుమ్మంముందు ఒక సూర్యకాంతమ్మ "కాళ్ళు కడుక్కొబాబూ" అని పెద్ద చెంబుతో నీళ్ళిచ్చింది. ఒక పద్దెనిమిదేడుల పిల జువ్వని తళుక్కుమనేలా చూస్తూ అరుగుమీద చాప పరిచింది. ఆ చాప పరుస్తున్నప్పుడు తొంగిన ఆమె గుండెలమీద మెళ్ళోని మంగళసూత్రాలు, నల్లపూసలూ, శంఖాలతావళం కలిసి గాజుల గల గలతోపాటు మంగళగీతాలు పాడాయి. అట్టేసేపు ఆమెకేసి తేరిచూడడం మర్యాద కాదని తెలిసినా నల్లకళ్ళద్దాలు శ్రీరామరక్ష గనుక జానకి రామా రావు కాస్సేపు ఆ పల్లెటూరి జాంపండుకేసి కన్నార్పకుండా చూశాడు.

"కూర్చోండి బావగారూ" అన్నదాపిల్ల.

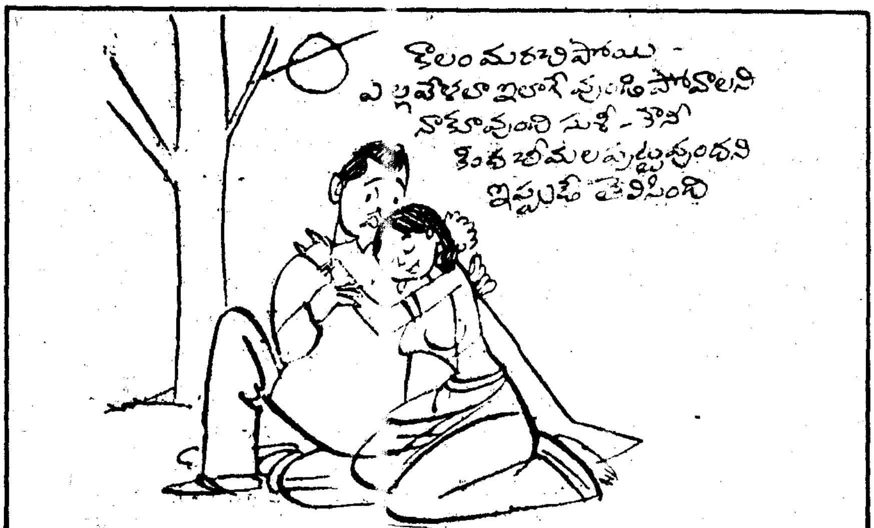

అని మరో కంచుచెంబుతో ఒక లీటరు కాఫీ పట్టుకొచ్చింది. అంతసేపాయి సీత ఏం చేస్తున్నదో జానకిరామారావుకి అంతుపట్టలేదు. బండెంకటసుబ్బడు రెండెడ్లబండిలో వదిలేసిన రుమాల్‌ను తెచ్చియిచ్చాడు. అరుగుకి అటుపక్కన పిచ్చి పంతులూ-ఇటుపక్క తనూ - పెద్దావిడలా కనిపిస్తున్న పచ్చని పునిస్త్రీ ఏవేవో ప్రశ్నలువేస్తోంది. అహాఁ ఉహూఁ! అవును, కాదు, అని నవ్వుతూ తలపంకిస్తూ కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. ఆవిడకు నలభై ఏళ్ళుండచ్చు కాని దగ్గిరనుంచి చూస్తే మొహం ముదిరింది కాని ముడతలు పడ్డంలేదు. ఇందాకొచ్చిన చాపపర్చిన సత్యవతి యీవిడ కూతురై వుంటుంది. ఇంతలో అరుగుమీద పిచ్చి పంతులు ఉన్నట్టుండి లేచి తలుపుచాటున నిలబడ్డ పంచదార చిలకలాటి సత్యవతిని యీడ్చి లెంప కాయ కొట్టాడు. జానకిరామారావు లేచి తలుపు చాటున సత్యవతిని మరోదెబ్బ కొట్టకుండా ఆ పిల్లకు అడ్డంవెళ్ళి ఆ లెంపకాయ తనుతిన్నాడు. ఈలోగా ఇద్దరు మొగాళ్ళు వీధిలోంచివచ్చి పిచ్చిపంతుల్ని బలవంతాన యీడ్చుకెళ్ళి చేతులు రెండూ కట్టేసి ఒక తాడుతో కొబ్బరిచెట్టుకు కట్టేసారు. సీత పరిగెత్తుకొచ్చింది. లోపల్నుంచి "అయ్యో బావగార్ని కొట్టేశాడే నాన్న" అని ఆ పడుచుపిల్ల సీతతో చెప్పింది. ఈ గొడవను చూస్తున్న ఆ యింటి మహాలక్ష్మి "నీకు తెలీదమ్మా! మీ బావయ్యకు పిచ్చి ముదిరిపోయింది. దాన్ని నన్నూ బ్రతకనియ్యరు. చంపేస్తారని భయపడి కట్టిపడేస్తున్నాం, సత్రం అరుగుమీదో గుళ్ళోనో వెళ్ళపడుకుంటారు. నువ్వు తెలీక యింటికి తీసుకొచ్చావ్‌తల్లీ!" అని ఆవిడ స్టోరీ బిహైండ్ స్టోరీచెప్పింది, సీత స్టుపిడ్‌లా నిలబడిపోయింది.

"మరి బావయ్యకు వైద్యం చేయించలా!" అని అడిగింది.

"విశాఖపట్నం పిచ్చాసుపత్రిలో చేర్పిస్తే కొన్నాళ్ళయ్యాక తగ్గింది. తీసుకుపొమ్మన్నారు. తీసుకొచ్చాక మళ్ళీ తిరగబెట్టింది. ఇక మావల్ల కాదని వదిలేసి ఊరుకున్నాం. తోటలో చెట్టుకింద అన్నం విస్తరాకులోపెట్టి పడేస్తే కాలవకుపోయి గట్టుమీద తింటాడు. లేదా ఎవరింటికెళ్ళినా రెండు మెతుకులు పెడతారు." అంది చాలా సాధారణంగా, సీత స్టుపిడ్‌లా నిలబడిపోయింది.

జానకిరామారావుకి సీతకి వాళ్ళపిన్ని, పిన్ని గారమ్మాయి, రాకరాక వచ్చారని చాలా మర్యాద చేశారు. వాళ్ళకు పాడివుంది. సొంత వ్యవసాయం, ఆవిడ వడ్డీ వ్యాపారం చేస్తుంది. కూతురికి పెళ్ళి చేసిందిట కాని మొగుడు ఒక ఏడాది పిల్లను వుంచుకున్న తరువాత పుట్టింటికి తోలేశాడు. మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నాట్టకూడా! పిల్ల చక్కగా కుందనపు బొమ్మలావుంది. పచ్చగా ఏపుగా గెలవేయని అరటిమొక్కలా వుంది. దీనికి ఏవిటీరాత అనిపించింది. తలుపుచాటు సత్యవతి పేరు నిజంగా సత్యవతే-సినిమాల్లో ఇంటర్వెల్‌కి ముందు హీరో

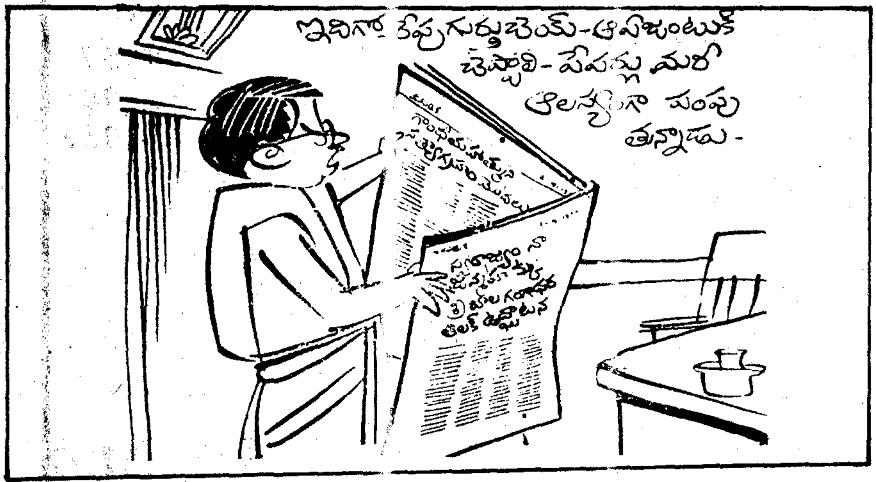

యిన్నా చలాకీగా లేడిపిల్లలావుంది. ఏ మొగ ్రైనా ఆపిల్ల నడిచినంత మేరా ప్రింట్లు తీ ంచి గుండెలమీద అతికించుకోవచ్చు. ఈ పిల్లను ళ్ళా డిన వాడు శుద్ధ చంద్రశాస్త్రిలయి ఉం ాడు. వాడెక్కడైనా కనపడితే వాడిని గుండెట్టి పేల్చే సెయ్యాలి అనిపించింది జరామరాకి. విద్యు ల్లతా విగ్రహాన్ అన్నాడే పెద్దన గారు అలా వుంటుంది సత్యవతి-దీన్ని పెళ్ళాడి ఇ ైలేసి ఆంధ్రదేశానికి అప్రతిష్ట తెచ్చాడు ఆ దౌర్భా ్యుడు. స్నానంచేసి భోంచేసి ఓ కునుకు తీశాక ానకి రామారావు సీత పర్మిషన్ తీసుకుని అలా తిరి గొస్తానంటూ ఊళ్లోకెళ్ళాడు. అడిగిన వారికీ అడ గని వారికీ తను ఫలానా సీత హజ్‌బెండ్‌న పరి చయం చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. చాలామంది తన్ను చూసిజాలిపడ్డారు. ముక్కారు, మూలిగారు, ి య్యో పాపం అన్నారు. అమాయకుడన్నారు. చా మంచి వాళ్ళు మీరన్నారు. ఎవరూ మనసువిప్పి వ ట్లాడ లేదు. లోకం భోగట్టాలడిగి తెలుసుకున్నారు. జీతం తెలుసుకుని ఓహో అన్నారు. అమెరికా ళ్తావా పైచదువులకని అడిగి చాలా సంతోషం అ ్నారు. "పిల్లెక్కడుంటుందిరా బాబూ" అన్నారు కొ ందరు వృద్ధులు. సీతనుకూడా అమెరికా తీసు ్తానని జ నకిరామారావు చెప్పాక "బలేబాగుందిరా న్నా" అని వారు నవ్వారు. కాని ఎక్కడో ఏదో లొసు గుంది అదేవిటో తెలీటంలేదు అన్న సం ్యయం సాయంకాలమయేసరికి జానకిరామారావుని ాధించ సాగింది. సీత స్టుపిడ్ గరల్, తెలిసినా ి ప్పుడు. తిరిగితిరిగి కనుచీకటిపడేవేళకి తలువుతట్టాడ జానకి రామారావు. తలుపు తెర్చుకుంది. ఢిల్లీలో మొన్న పుట్టిన రోజుకు కొన్న ట్వింకిల్ నైలాన్ కట్ట ంది. కిరసనాయిలు దీపంసరిగా వెలగటంలేదు. జానకి రామారావు చేయి పుచ్చుకుందామనుకుని ందక జడపుచ్చుకు లాగాడు- "ఏవిటిది సీతా- న్నేడి పించటం నీకు న్యాయమా" అన్నాడు. " బ్బ" అని మూలిగి ఆ ట్వింకిల్ నైలాన్ 'నే మీ సీతను కాదు బావగారూ' అని జడవిడిపించుకుని దూరంగా జరిగి 'నేను సీతచీర కట్టుకున్నాను' అని తుర్రున పా ిపోయింది లోపలకి.

"డామిట్! ఇలాటి స్టుపిడ్ పనులు చేయ కండి." అని పైకనేసి మళ్ళీలోపల కొంచెం విచా రించాడు. మరో ిదు నిమిషాలు ఆ సావిట్లో నిల బడి ఆలోచిస్తూండగా సత్యవతి అక్క చీర విప్పేసి తన చీర కట్టుకొ ొచ్చి, "మంచినీళ్ళు కావాలా బావ గారూ" అని అ ిగింది. అడిగి గ్లాసుతో మంచి నీళ్ళు తెచ్చి యిచ్చింది.

"మీ అక్క ఏదీ?"

"ఇద్దరం కలిసేవెళ్ళాం. అది దాని ముఖ్య స్నేహితురాలి దగ్గర కాస్సేపు కూర్చొని వస్తా నంది. నేను ముందొచ్చేశాను."

"అలా ఎప్పుడూరాకు. ఇప్పుడు క్షణంలో నీకు గొప్ప ప్రమాదం తప్పిపోయింది."

జానకిరామారావు యీ ముక్కలు అంటూం డగా సత్యవతి మొహం తెల్లగా పాలిపోయింది. ఆ అమ్మాయి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

"పొద్దున్న ఎందుకు మీనాన్న నిన్ను కొట్టాడు?

ఆ అమ్మాయి కొంచెం రోషంగా-

"మిమ్మల్నెందుకు కొట్టాడో నన్ను అందుకే కొట్టాడు."

"అంతేనంటావా?" అన్నాడు జానకిరామా రావు. సత్యవతి కళ్ళు తుడుచుకుంటూ, లేని నవ్వు ఎరువు తెచ్చుకుని -

"బావగారూ మా అక్కనుకూడా అమెరికా తీసుకు వెళ్తారా?"

"ఓ యస్. సూదిలో దారంలా మీ అక్క నా వెంట ఉండాల్సిందే!"

"మీ పేరులోనే ఓ జానకి వుంది. మళ్ళీ కూడా సీత ఎందుకు!"

"అయితే నువ్వొస్తావా?"

"ఏడుస్తున్నదానిని నవ్విస్తారు. నేనొస్తే మా అక్క చెప్పుతీస్తుంది."

"ఎవరిమీద?"

"ఇంకెవరిమీద - మీ మీదే, తీసుకెళ్ళిన వాళ్ళకే చెప్పుదెబ్బలు."

జానకిరామారావు నవ్వాడు. నవ్వి-

"అత్తగారు లేరే-"

"మా అమ్మ అక్క ఊళ్లో ఇళ్ళన్నీ చుట్టు బెట్టుకుని రావద్దూ! రాక రాక వచ్చిందాయె మా సీతక్క. బావగారు మా అక్కకోసం తపించి పోతున్నట్లున్నారే-"

"కొత్తవూరు కొత్తచోటుకదా, పోను మీ అక్క కంపెనీలేకుండా చేసిపోతుందా?"

"ఢిల్లీలో ఇరవైనాలుగు గంటలూ మా అక్క కొంగుపట్టుకు తిరిగేవారు కాబోలు శ్రీబావగారు."

"అదేం లేదులే - పోనీ నువ్వున్నావుకదా మాట్లాడేదానివి. నాలుగు కబుర్లుచెప్పు..."

"అయితే మా అక్కపొలం బేరం పెడు తున్నారా?" అని అతడికేసి పరీక్షగా చూసింది.

జానకిరామారావు కొంచెం తడబడ్డాడు.

"మీ అక్క ఉత్తరంలో రాసిందే."

"అవును రాసింది. పొలం అమ్మితే మీరు మా అక్కను తీసుకుని అమెరికా వెళ్ళిపోతారు. మళ్ళీ మాఅక్క మాకు కనిపిస్తుందా-కనిపించదు."

"అమ్మకపోయినా వెళ్ళగలను. నాకు స్కాలర్‌షిప్ వస్తుంది. వెళ్ళడానికి ప్యాసేజ్ డబ్బు నాకు బ్యాంక్‌లోవుంది. మీ అక్కను సత్తర కాయలా వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళాలంటే డబ్బుకావాలి."

"మా అక్కను తీసుకువెళ్ళరా-"

"అదే ఆలోచిస్తున్నా"

"నిక్షేపంలాంటి పొలం అమ్మకండి."

"మీ అక్కను వదిలి వుండలేనే"

"ఏం మాటలు? నేనో ఉపాయం చెబు తునా?"

"చెప్పు-బాలవాక్యం బ్రహ్మ వాక్యం అన్నారు."

"నేను బాలను కాను."

"పోనీ బ్రహ్మవు-చెప్పు"

"అమెరికా వెళ్ళడం మానేసి యిక్కడే వుండిపోండి మా అక్కతో-"

"ఇక్కడే అంటె యీ యింట్లోనే అనా-"

"మీ ఇష్టం. ఈ ఇల్లు పొలమూ తోటా అంతా మీదేగా-"

"మాదేవిటి? మీ అక్కది అనా"

"మీకు మామీద దయలేదు. మీరిపొలం ఇల్లూ తోటా అమ్మకానికి పెడితే మేం ఏంకావాల నైనా ఆలోచించారుకాదు."

"ఇల్లు సంగతి తోటసంగతి మీ అక్క నాతో చెప్పలేదు. పొలం అమ్ముతానంటోంది"

"మీరు పొలం అమ్మేస్తే మా పని ఏమవు తుంది. మా నాన్నకు పిచ్చి, మా అమ్మకు కాళ్ళు

● ఒక విద్యార్థి : "నాకు ఇరవై ఏళ్ళు దాటితే గాని పెళ్ళి చేసోక్కను!"
మరొక విద్యార్థి : "నాకు పెళ్ళయితేగాని ఇరవై దాటవు".

చేతులు విరగగొట్టినట్లవుతుంది."

"అలాగా నాకు తెలీదు."

"బావగారూ ఢిల్లీ ఎలావుంటుంది? పాల కొల్లులా వుంటుందా, లేక అంతకంటే పెద్దనా?"

జానకిరామారావు నవ్వాడు. నవ్వి "మాతో రారాదూ నీకు ఢిల్లీ, ఆగ్రా, మధుర, బృందావనం చూపిస్తాం."

"మాటమీద నిలబడండి. నాకు బృందావనం చూపిస్తారా? చూపిస్తానంటే వస్తా!"

"అట్లాగే దానికేముంది.? మీ అక్క కూడా ఎంతో సంతోషిస్తుంది. మీ ఇద్దరూ వెనకనుంచి చూస్తే ఒక్కలానే వుంటారు. అసలు కవలపిల్లలేమో అనుకుంటారు తెలీనివారు."

"మేం ఒక్కలాగుంటే మాత్రం మా అదృష్టం ఒక్కలా లేదుకదా!"

"నువ్వు దిగులుపడకు సత్యవతి నీకు మంచి రోజులొస్తాయి. పోనీ చదువుకోకూడదూ? చదువు మంచిదికదా!"

సత్యవతి పేలవంగా నవ్వి "నాకు చదువెందుకండీ. నాకు చదువెందుకు? మా అమ్మ నన్నెక్కడపెట్టి చదివిస్తుంది? చదివి నేనేం చెయ్యాలి, ఉద్యోగాలు చెయ్యాలా! ఊళ్ళేలాలా!"

"అందం తెలివీ వుంటే ఊళ్ళేవిటి లోకాలేలవచ్చు."

"అయితే నేను అందమైన దాన్నని తెలివైన దాన్ననీ వప్పుకుంటున్నారన్న మాట."

"మీ అక్క లక్ష్మీదేవైతే నువ్వు జగన్మోహినివి."

"నన్నుచూసే అంటున్నారా ఆమాటంచూడకుండా అంటున్నారా?"

"ఏదీ ఇలారా!" అని జానకిరామారావు సత్యవతి చేయిపట్టుకుని లాంతరు క్రీనీడదాకా నడిపించుకువచ్చి 'ఈ బుగ్గలు, ఈ బుల్లినోరు, ఈ చక్కని కళ్ళు. ఈ లవ్‌లాక్స్ యివన్నీ ఏదేము ఇచ్చాడు నీకు? ఎవరికోసం యీ మందహాసం? అని గట్టిగా దగ్గరకు తీసుకుని ముద్దులెట్టేసుకున్నాడు. సత్యవతి కొంచెం తల యిటూ అటూ తిప్పి చేతులడ్డం పెట్టి జానకిరామారావులో ఉత్కంఠను రేపింది. మోడెస్టీకోసం చేతులడ్డం పెట్టిందేమోకాని తను కౌగలించుకుంటే పెద్ద అభ్యంతరం చెప్పలేదు. జానకిరామారావుకి పరస్త్రీ సుఖం ఎలా వుంటుందో తెలీదు. సత్యవతి తనకు గురువైపోయింది ఈ విషయంలో.

"ఇకచాలు" అని దూరంగాజరిగి "ఇక్కడే వుండిపోండి ఎక్కడికీ వెళ్ళకండి" అని అడిగింది గునుస్తూ.

"నీకోసం వుండిపోనా" అన్నాడు జానకిరామారావు.

సత్యవతి హాట్ కేక్‌లా వుంది. వూసు పోదనుకున్నాడు కాని పల్లెటూళ్ళోకూడా పెద్దకేంపు వేసుకునే అవకాశం చిక్కింది. తంతే బూర్లగంపలో పడ్డట్టుంది. మేక్ హే వైల్‌ది సన్‌షైన్స్ అన్నాడు. ఆవూపులో సత్యవతిని చేయిపుచ్చుకునిపందిరిమంచం వున్న పెద్ద గదిలోకి రమ్మన్నాడు ప్రాథేయపూర్వకంగా. సత్యవతి నవ్వి ముక్కుమీద వేలేసుకుని "ఇప్పుడుకాదు. ఇప్పుడుకాదు" అని చాలా చక్కగా తలవూయించింది. అహ్హ 'నో' అనికూడా లేడీస్ ఎంత గ్రేస్‌ఫుల్‌గా చెప్పగల్రు అనుకున్నాడు సత్యవతి మైకంలో జానకిరామారావు. మరో మారు దగ్గరకులాక్కుని బుగ్గకొరికి "మరి ఎప్పుడు నీ దయ" అని అడిగాడు.

"దయలేదు గియలేదు". అని విడిపించుకుని బుగ్గమీద ఎంగిలి చీరకొంగుతో తుడుచుకుంటూ నోరదోలా వంకరగాపెట్టి కళ్ళు తమాషాగా చంచలంగా ఆడించి "బావగారు గడుసువారు. మా అక్కని దాన్తోబాటే నన్నూ యింకా ఎంతమంది గోపికల్ని ఏడిపిద్దామని మీ ఉద్దేశం?"

"అక్కని నేను ఏడిపిస్తున్నానా? ఆ మాట సీతచేత చెప్పించు."

"మనసంగతి, అదే మీ సంగతి తెలిస్తే అదే యేడుస్తుంది."

"చంపావ్, ఛా! సీతతో మాట మాత్రం అనకు. అది అసలే స్టుపిడ్ గ(ర)ల్"

"నేను చెప్పకపోయినా మనవాలకం చూసి యిట్టే కనిపెట్టేస్తుంది."

"ఏం మనం మామూలుగా లేమూ?"

జానకిరామారావు పడక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. సత్యవతి వచ్చి ఒళ్లో కూర్చుని మెళ్లో చేతులువేసి "ఇదిగో ఇలా వున్నాం, మామూలుగా వున్నట్లేనా?"

"అమ్మ పెంకి." అని కొంచెంసేపు కిత కితలు పెట్టాడు. సత్యవతి కిలకిలానవ్వి గుండెలమీద వాలిపోయింది. వ్రాలిపోయి క్రీగంటచూస్తూ- "బావగారు అమెరికా వెళ్లొచ్చినట్లుందే" అని నవ్వింది.

"ఇదిగో నేను చూసిన అమెరికా" అని పొట్టమీద చర్మం మెలిపెట్టి కి యిచ్చాడు.

"అమ్మో" అని ముందుకు వంగిపోయింది.

ఐహేవ్ డిస్కవర్డ్ సత్యవతి. షియీజ్ మై అమెరికా అనుకున్నాడు, ఆమె ముక్కు పట్టుకుని వూపుతూ—

"బావగారు నన్ను ముక్కుపట్టుకు ఆడిస్తున్నారు." అంది సత్యవతి అతన్ని ముక్కుపట్టుకు ఆడిస్తూ.

"కిలాకిలా నవ్వులా, కురిసేనే వెన్నెలా" అన్నట్లుంది. వారికప్పుడా సావిట్లో, "నీ కోసమె నే జీవించునదీ" అని పాడాడు తప్పని సరిగా జరామారావు.

"మీరలా వెళ్ళరండి కాస్సేపు, ఇద్దరం యింట్లోవుంటే బాగుండదు. వాళ్ళొస్తారు. అమ్మా-అక్కాను" అని చెవికొరికింది.

"ఆల్‌రైట్ మైడియర్" అని చిన్న కిస్ పారేసి "మళ్ళీ ఎప్పుడు?" అని వ్రేలితో బుగ్గమీద గీటాడు.

"పిలుచిక్కినప్పుడు -"

"పిలుచిక్కటం ఎప్పుడు!"

"అమెరికా వెళ్లాసుకాబోలు!" అని మోకాళ్ళ మీద వంగి చేతులాన్చి వెక్కిరించింది సత్యవతి.

"అమెరికా గోటు హెల్" అని తలుపు త్రోసుకు మెట్లుదిగి వీధిలోకొచ్చి పడ్డాడు జానకిరామారావు. అతను గాలిలో తేలిపోతూ మేఘాల

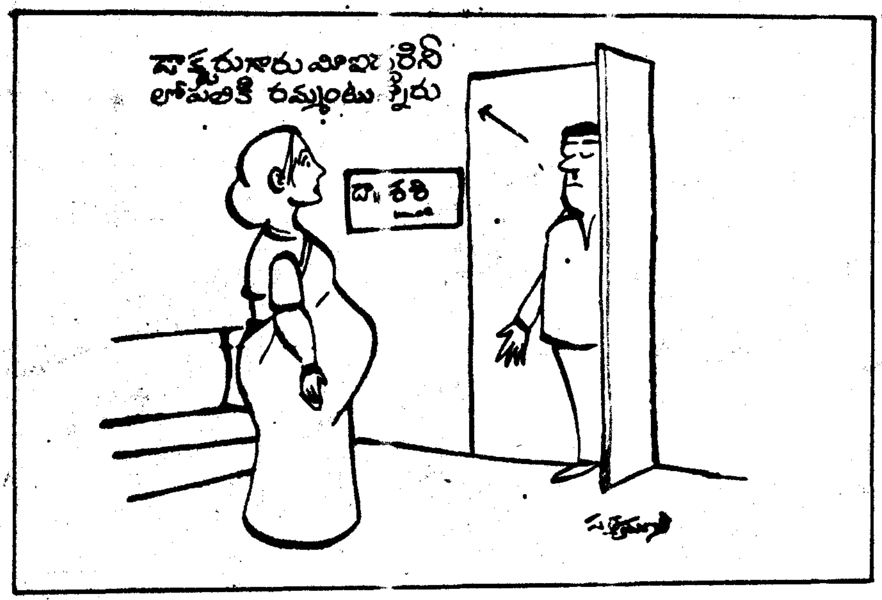

మించి నడుస్తున్నాడు. వీధి చివరికెళ్ళి సిగరెట్ కాల్చుకుంటూ నిలబడ్డాడు.

ఐందెంకటసుబ్బయ్య కనిపించి "దండాలు బాబయ్యా" అన్నాడు. జానకిరామారావు జేబులోంచి రూపాయితీసి "ఇంద వుంచుకో" అన్నాడు నడుస్తూ. సత్రవు దగ్గరకొచ్చాడు. అరుగుమీద బిచ్చగాళ్ళు పడుకున్నాడు. పడుకుని బిగ్గరగా శ్లోకాలు చదువుతున్నాడు. "అంబా శాంభవి చంద్రమౌళి రబలా పర్ణా ఉమా పార్వతీ" అంటూ గొంతు ఖంగున మ్రోగుతోంది. అతనికి [illegible] ఎందుకెక్కింది? ఎవరెక్కించారితనికి [illegible]గ ఉంటుంది? అరుగులమీద ఎందుకు అన్నం తినడం? వూరివాళ్ళ దయాధర్మాలమీద ఎందుకు బతికేలాడు? వాళ్ళంటే ఎందుకంత కసి? సత్యవతిని మొగుడెందుకు వదిలేశాడు? తనీవూరు యింతకుముందు రాలేదు. సీత పెళ్ళి వేలువిడిచిన పినతండ్రి ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. సీత కాకినాడలో చదువుకుంది. కాని పెరిగింది ఈ వూళ్ళోనే. సీతనంతా రాణిని చూసినట్టు చూస్తారు. ఎందుకంటే ఆ ఇల్లూ, తోటా, పొలమూ పుత్రాభ్రాతులనుభవిస్తున్నారుకనుక. సీత మంచితనంవలన వాళ్ళంతా ఆవిడ ఆస్తి అనుభవిస్తున్నారు. ఇప్పుడు తనువచ్చి అసలుకి ఎసరుపెడితే కథంతా అడ్డం తిరుగుతుంది.

జానకిరామారావు కాలవ పావంచల మీద కూర్చున్నాడు. అతని తలంతా గిర్రున తిరిగిపోతోంది. ఆ పొలమూ, ఆ తోటా, ఆ ఇల్లూ అదంతా సీత స్టోరీ. ఈ ఊబిలో తను దిగకూడదు. ఆవిడ ఆస్తి ఆవిడ యిష్టం వచ్చినట్టు చేసుకుంటుంది, దానిజోలికి పోకూడదు. ఇంత హాయివేజని ఏర్పాటు చేసుకుని అది వసూలు చేసుకుంటే సరి. అప్పుడప్పుడు వెళ్తే వెళ్తాడు, మానేస్తే మానేస్తాడు. కాని ఇప్పుడిక్కడికొచ్చాక "టు బి ఆర్ నాట్ టుబి" అన్న థైలమా ఒకటి వచ్చిపడింది. సత్యవతి గుండెలమీద డాన్స్ చేస్తోంది. షి ఈజ్ ఎ బ్రేవ్ యంగ్‌గ(ర)ల్. నాల్రోజులుంటే పల్లెటూర్లో కొంచెం సరదాగా కాలక్షేపమవుతుందికాని దాన్నలా వదిలి వెళ్ళడానికి మనసు ఒప్పుకోవద్దూ? కూడా తీసికెళితే? ఎక్కడికి? ఎలాగ? అదదాన్ని కోరి తగుల్చుకుంటే దాని జీవిత సమస్యంతా మగవాడికి సమస్య అయిపోతుంది. సత్యవతినేంచేయాలో జానకిరామారావుకి బోధపడలేదు.

* * *

ఇంటికొచ్చాక తలుపు తీసింది సత్యవతే.

"ఎవరివో సువ్వెవరివో - నీలిమేఘమాలికవో, మెరిసిపడే చంచలవో" అని చుబుకం పుచ్చుకుని పాడాలనిపించింది. సినిమాల్లోతప్ప ఫ్రీలవ్‌కి మన సొసైటీలో ఛాన్స్‌లేదుకదా!

"బావగారూ! అక్క రమ్మంటోంది."

అంది మొహంమీద మొహంపెట్టి "పద" అంటూ ఎవ్వరూ చూడకుండా పిర్రమీదొకటి వేశాడు. తప్పు అని ముక్కుమీద వేలు పెట్టుకుంది. సత్యవతి ఎదురుగుండావుంటే జానకిరామారావు వళం తప్పిపోతున్నాడు. పెద్దగదిలో పాత పందిరిమంచంమీద ఎలిజబెత్ టైలర్‌లా, సోఫియాలోరెన్లా పడుకొనుంది స్టుపిడ్ సీత తలకు పట్టీ వేసుకొని. కాళ్ళదగ్గర సత్యవతి కూర్చుని పాదాలు రాస్తోంది. జానకిరామారావు చనువుగా గుండెలదగ్గర కూర్చుని ...

"ఏవిటి సీతా పడకేశావ్? ఒక్కరోజుకే డౌనైపోతే ఎల్లాగ? తిరిగావా ఊరంతా?" అని ఆప్యాయంగా అడిగాడు.

"చాలా ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. ఏవిటీ విశేషం?"

సీతకు చాలా దర్జాగావుంది. చెల్లెలు కాళ్ళు పడుతుంటేనూ, మొగుడు ఒళ్ళో కూర్చుని మాట్లాడుతుంటేనూ.

"నీ కరెంట్ నాకొచ్చింది. లే - లే" అని చేయి పుచ్చుకులాగాడు.

"ఒళ్ళు వేడిగాలేదూ?"

"కాస్సేపు పేకాడదాం. వేడిగీడి వదిలిపోతుంది" అని వెన్నుమీద నిమిరాడు. సత్యవతి పేక పట్టుకొచ్చి కలిపి ముక్కలు వేసింది. ముగ్గురూ దబ్బెట్టి ఆడారు. జానకిరామారావు చాలా హుషారుగా ఉన్నాడు. కాని ప్రతిఆటా ఓడిపోతున్నాడు. ఆడుతూ మధ్యమధ్యన సీత మోకాలిమీద తట్టినట్టే సత్యవతి తొడమీదకూడా చరుస్తున్నాడు. సీత చూసి చూడనట్టు వూరుకుంది. సత్యవతిమాత్రం చేయి దగ్గరకువస్తే గెంటేస్తూ వచ్చింది. కాని ఇద్దరూ ఓడిపోయరు. సీతే దబ్బంతా గెల్చుకుంది. మనీ ఈజ్ నాట్ ఎవ్విరిథింగ్!

"మరి సీతో ఆడి ఓడిపోయాంగదా మాకేంటి బహుమతి?" సీత యిద్దరి బుజాలమీద చేతులువేసి యిద్దరికీ చెరో ముద్దు పెట్టింది.

"థాంక్యూ" అని సీతచేతిని కళ్ళకద్దుకున్నాడు జానకిరామారావు, సత్యవతి తల పక్కకు పెట్టింది.

"బావగారికి సావిట్లో పక్కవేయవే సత్యవతి. మనిద్దరం ఇక్కడ యీ పందిరి మంచంమీద పడుకుందాం." అంది సీత.

"సావిట్లోనా". అన్నాడు గతుక్కుమని.

"సావిట్లోనే - మా అక్కా చెల్లెళ్ళం పడుకుని కబుర్లు చెప్పుకోవద్దూ -"

"సరే-" అని జావకారిపోయాడు.

"విహేవ్ వెల్ మై గుడ్‌బాయ్" అంది సీత

"షటప్" అన్నాడు సీతాపతి.

• • •

సావిట్లో మధ్యగా పాలసముద్రం మీద శేషతల్పం మాదిరిగా వేసిన పట్టిమంచం మీద విష్ణుమూర్తిలా పడుకోవలసినవాడు జానకిరామారావు, పరుపుల మంచంమీద పడుకునే అనీజీగా ఫీలవుతున్నాడు. భీష్ముడు అంపశయ్యమీద పడుకున్నట్లు పడుకున్నారంది సీత వచ్చిచూసి "టా, టా!" చెబుతూ మంచంకింద మరచెంబు పెట్టానంది. దాహంవేస్తే తాగమంది గొంతుకెండిపోకుండా. దోమతెరల్ను దగ్గరగాలాగి కళ్ళు మూసుకు పడుకోండంది. పళ్ళు పిండుకున్నాడు మానవుడు. "బావగారూ, గుడ్‌నైట్" అంది కోకిలగొంతుతో సత్యవతి. ఇద్దరాడాళ్ళు చెట్టాపట్టా లేసుకుని వయ్యారంగా నడుచుకుంటూ వెళ్ళారు. డౌన్ విత్‌ది లేడీస్ అని కసిగా తిట్టుకున్నాడు. పెద్దావిడ, ది లేడీ అని ఆఫ్‌ది హావుస్ వంటింట్లో తలుపు దగ్గర మంచం వేసుకుని పడుకుంటుందట. ఫ్రం ట్రెక్సు ఇమ్మెమోరియల్ ఆవిడకది అలవాటు!

• • •

రెండు అద్రాప్మల్లాగా పెనవేసుకుని పడుకున్నారు సీతా సత్యవతి. సీత సత్యవతి బుజాలమీంచి

● కొత్తగా వచ్చిన టీచర్ : "ఈ క్లాసులో శుద్ధ మొద్దులెవరైనా వుంటే [illegible]ంచోండి. ముందే గుర్తుపెట్టుకుంటాను".

రెండు నిమిషాలైనా ఎ[illegible]రూ లేవకపోవడం చూసి ఒకడు లేచి నుంచున్నా[illegible].

టీచరు : "నువ్వు శుద్ధ మొద్దువేనన్న మాట!"

విద్యార్థి : "అబ్బే కాద[illegible]డి. మరీ మీరొక్కరే నిలబడి వుండటం బావుండదని.."

లేచి పోసిర్చి తనలో మురుస్[illegible]ంటూ సత్యవతిని ముద్దులాడింది. కాస్సేపు కితకిత[illegible]పెట్టి నవ్వించిమరీ అడిగింది - "ఏవే బావగార్ని [illegible]గ పళ్లీలు కొట్టం లేవే" అని. "ఓయమ్మా నీ [illegible]రుడు మహాపత్నీ వ్రతుడనుకున్నా." అంది సత్య[illegible]

"కాదా?" అంది సీత.

"కాదే ఓయమ్మా! గే[illegible]ం కొరికిన దేపే! గింగిరా కొట్టుకుంటున్నాడు" [illegible]ని పాపం అంటూ, పొగడీసి అక్క బుగ్గ కొరికింది.

"అంతలా కొరక్కే - [illegible]బుగ్గలు కందేను" అని సీత చెంపలు తుడుచుకుని [illegible]త్యవతిని వెనక్కి తోసి. పీర ఆమకుని మోచేత్తో [illegible]గాడుస్తూ 'బావగారి నేంచేశావే' అని రెట్టించి అడి[illegible]ంది.

"క్రిందపెట్టి మీదపెట్టి మాటల్తో పడగొట్టే కావాలేత అని 'బావగారు [illegible] ట్వింకిల్ నైలాన్ కట్టుకున్నందుకు నువ్వనుకుని న[illegible] చేయి అందిపుచ్చు కోవలోయి అందక జడపట్టుక[illegible] గుంజారు. నేను సత్యను - సీతను కానన గా[illegible] కోప్పడ్డారు. చీర మార్చేపొర్చి మంచినీళ్ళిచ్చాను."

'మంచినీళ్ళు త్రాగిందా[illegible]న్నమాట' అంది సీత గోముగా చెల్లెలి ముంగురు[illegible] నిముర్తూ.

"అన్నమాటో, వున్నమ[illegible]టో నిక్షేపంలాంటి మనిషిని దైవమాలో పెట్టేశాను. అమెరికా మాటెత్తకుండా చేశాను. పొలం అమ్మ[illegible]ం గురించి అంతా నీటిమ్మంఅనిపించేశాను. ఆ పాత[illegible]పాటమరికపొద్దు."

"అంతలామనిషిని వెర్రెత్తి[illegible]చేకూడదేమోనే."

సీత హాయిగా నవ్వి సత్యవతి మీదపడి సంతోషం పట్టలేక ఒళ్ళంతా గిల్లి పోగులెట్టింది. సత్యమీదకు అనుకుని పడున్న సీత మెడచుట్టూ చేతులువేసి బావగారు నన్ను వాళ్లో కూర్చోపెట్టుకుని 'ఇదుగో నేను చూసిన అమెరికా. అని యిలా ముద్దు లెట్టేసుకున్నారేనన్ను," అని సీతకు కాంపిల్చి చూపిం చింది.

"మా అక్కను దాన్తోబాటే నన్ను ఇంకా ఎంతమంది గోపికలను ఏడిపిద్దామని మీ ఉద్దేశం అని అడిగానే. మీ అక్కను నేను ఏడిపిస్తున్నానా? ఆమాట దానిచేత చెప్పించు అన్నారేబావ. మీఅక్క లక్ష్మీదేవైతే, నువ్వు జగన్మోహినివి అన్నారే! మీ రిద్దరూ కవలపిల్లలా? మేమిద్దరం ఒక్కలాగుంటే మటుకు మా అదృష్టాలు ఒక్కలా లేవుకదా? అన్నాన్నేను" అంది సత్యవతి.

సీత దానినోరు చేత్తోమూస్తూ పక్కమీంచి లేచి, అల్లనల్లన నడిచి తలుపు తెరిచి బయటకు జారుకుంది.

సావిట్లో జానకిరామారావు మేకుల మంచం మీద పడుకున్న యోగపురుషుడిలా వున్నాడు.

సీత దోమతెర ఒత్తిగించి చేత్తో తట్టింది.

"నువ్వా" అన్నాడు.

నవ్వింది.

అభయమిచ్చిందికదా అని ఆమ చేతి ఆసరా మీద లేచాడు.

"పదండి" అంది. గది గుమ్మందాకా తీసుకువచ్చి నమస్కారంచేసి "మీదయ" అని పక్కకు తప్పుకుంది.

జానకిరామారావు సీతను పొదివిపట్టుకుని తలమీద తల ఆన్చి "నువ్వు దేవతవు" అని శిరస్సు ముద్దాడాడు. ఆమె కాదు అని తల వూయించింది. కొంచెం బలంగా జానకిరామారావుని గదిలోకి తోసి గొళ్లెంపెట్టేసి గుండెలమీద చేతులు వేసుకుని ఒక్క క్షణం నిలబడి పోయింది. అప్పుడు సీతకి ఎందుకో కాళ్ళు దడదడలాడాయి. చీకట్లో తడుముకుంటూ వెళ్ళి వంట ఇంట్లో ఒంటరి రాక్షసిలా పడుకున్న పిన్ని పక్కలో వ్రాలిపోయింది బెక్కుతూ. అప్పుడా మంచంలోంచి ఒక బ[illegible]ల కుంపటిలా మండిపోతున్న ఆడది లేచి కూరు[illegible]ంది.

"నువ్వ[illegible]టే సీతా", అని పొదివిపట్[illegible]కుని "మళ్ళీ ఎందుకొచ్చావే యీ నరకంలోకి!". అని కళ్ళు తుడిచి, "నేను పాపిష్టిదాన్నే. నా బ్రతుకు ని[illegible]లమంటే. యీ నిప్పులమంటలోంచి నడుచుకు[illegible]టూ వెళ్ళిపోయిన నువ్వు మళ్ళీ ఎందుకొచ్చావే?" అని ఏడ్చింది.

"ఏడవకు పిన్నీ! నాకంతా తెలుసు. [illegible] నాతోనే వుంటుంది. నాకది ప్రాణంలో ప్రా[illegible]ం. మా వారికికూడా యిష్టమే. మేమిద్దరం నీకు రెండు కన్నులం అవునా! నీ రెండుకళ్ళూ యిక [illegible]. వాళ్ళిద్దరూ ఇప్పుడు అమెరికాలో ఉన్నారు. [illegible] ద్వారపు మెట్లు పరచొచ్చాను. నీకేం భయ[illegible] పిన్నీ! ఈ యింట్లో నువ్వు ఉండు. తోట [illegible]కీ వదిలేయ్. పొలంమీది అయివేజు నీకు కావల[illegible]ది అట్టేపెట్టుకుని మిగతాదే నాకు పంపించు. నువ్[illegible]న్నాళ్ళూ నీకిందే వుంటాయి అన్నీ. నువ్వేం బెం[illegible] కోకు. ఏ నూతిలోనో, గోతిలోనో పడి చచ్చిపో[illegible] సిన దానికి ప్రాణం పోశావు. పెళ్ళిచేశావు. బ్ర[illegible] నిలబెట్టావు. నీపట్ల నాకామాత్రం కృతజ్ఞత [illegible]కున్నావా? నా చర్మం వొలిచి చెప్పులు కుట్టి[illegible] నీ ఋణం తీర్చుకోలేను పిన్నీ! నా ఆస్తిమీద [illegible] కోరికేవుంటే ఏనాడో నన్ను నీ దారికడ్డం లేక[illegible] చేసుకునేదానివి. నువ్వలా చేయలేదు. నీది [illegible] ప్రేగు. కన్నతల్లిని నేనెరుగను. నీ చేతి చలవ[illegible] బ్రతికి బట్టకట్టాను. నా మొగుడు దేవుడే. దే[illegible] సుఖపెట్టడంకోసం నేను బ్రతుకుతున్నాను. [illegible] బ్రతుకంటే ఒకప్రక్క రోతపుట్టుకొస్తోంది. [illegible] ఆశ చావటంలేదు. నా ప్రేగు బుజ్జిగాడ్ని చూడా[illegible] తాపత్రయ పడుతోంది, నా గుండెలు బుజ్జిని అ[illegible] కోవాలని గిలగిలా కొట్టుకొంటున్నాయి. [illegible]పద[illegible] కొక్కమాటు చూపించు. నా కళ్ళతో ఒక్క[illegible]రి చూస్తాను. అంతే - నేనింకేమీ కోరనుపిన్నీ!" అని వలవలా యేడ్చేసింది.

సీతపిన్ని కళ్ళు తడిసిన బొగ్గుల్లాగున్నా[illegible]. ఆవిడ లేచింది. ఆవిడతోపాటే సీతాలేచి బ[illegible] కొచ్చింది. బయట ఆడదాని బ్రతుకులోని చీక[illegible] లోకమంతా నల్లగా తారు పూసుకున్నట్లు భ[illegible]ం కరంగా ఉంది. పెరట్లోంచి దొడ్డితలుపు తీసు[illegible] తోటలోకి నడిచారు. తోటలో కీచురాళ్ళు, క[illegible] రొద చేస్తున్నాయి. ఎక్కడో కుక్కలు దెబ్బ[illegible]కుంటూ అరుస్తున్నాయి. అడ్డదారులంట నడిచి [illegible]కలు తిరిగిన బాటగుండా వచ్చి పచ్చి ఊరి ము[illegible] నాయుడు తోటలో బండెంకటసుబ్బడి పాకద[illegible] కొచ్చారు. బండి విప్పేసుంది. ఎడ్లు నెమ్మ[illegible]గా నెమరువేస్తున్నాయి. కొబ్బరి చెట్లమీద పెద్ద పి[illegible] బరువుగా ఇటూ అటూ కదిలినప్పుడల్లా మ[illegible] కిరకిర మంటున్నాయి. బండెంకటసుబ్బడు పా[illegible]లో దీపంబుడ్డీ కునుకుతోంది. ఈతాకుల చాప[illegible] సుబ్బడు నిద్రపోతున్నాడు. తడిక తోసుకుని [illegible] సీతపిన్ని "సుబ్బా - సుబ్బా" అని తట్టి లేపి[illegible].

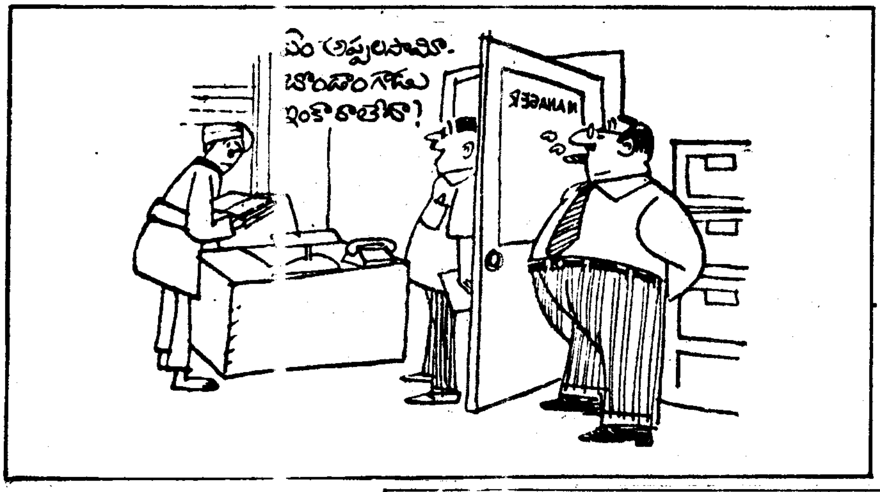

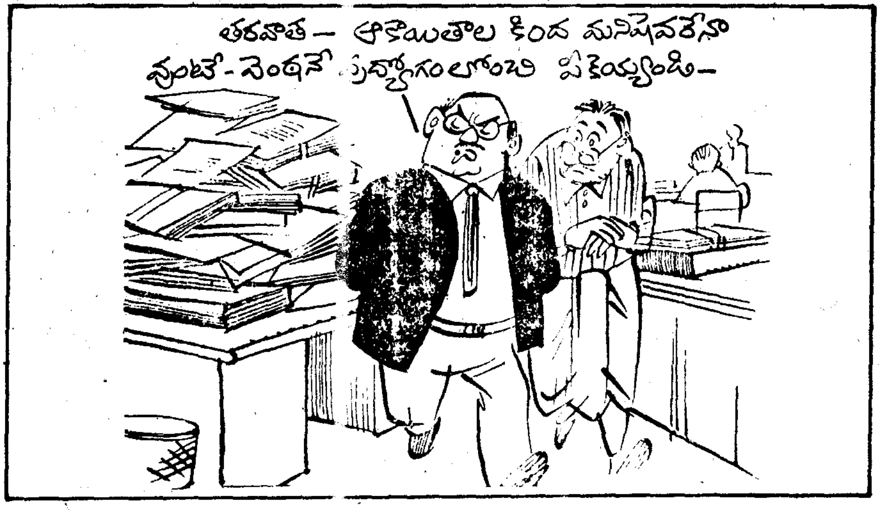

"అమ్మగోరా వరలక్షమ్మగో" అని వాడు తడుముకుంటూ లేచి తెల్లబోయా.

"సీతొచ్చిందిరా-మునసబు నాయుడుగారిని లేపు-" అంది వరలక్షమ్మ పాపా భైరవిలా గుండె చిక్కబట్టుకుంటూ.

"అమ్మబాబో-" అని బండెంక సుబ్బడు మునసబుగారి పెరట్లోకి గేటు కొక్కెం తీసుకుని జొరబడ్డాడు.

సీత బండి నానుకుని నిలబడిం చీకట్లో.

వరలక్షమ్మ బండిచక్రం దగ్గ కూలబడి పోయింది సన్నగా ఏడుస్తూ.

"అమ్మా సీతమ్మతల్లీ" అంట వచ్చారు నాయుడుగారు.

సీత నాయుడుగారి దగ్గరకువెళ్ళి తలవంచుకుని నిలబడింది.

ఆయన నెత్తిమీద నిమురుతూ "పదమ్మా" అని పెరట్లోంచి మునసబుగారి లోగిలి వెనక్కి నడిపించుకెళ్ళారు. వరలక్షమ్మ కూ లోపలి కడుగుపెట్టింది. మునసబుగారు గదిలో తీసుకెళ్ళి పక్కమీద కూర్చుని ఆడవాళ్ళ నిద్దరినీ బెంచిమీద కూర్చోమన్నారు. చుట్ట వెలిగించుకుని "అమ్మా! మనసు గట్టి చేసుకోవాలమ్మా? నువ్వి బా బయట పడకూడదు తల్లీ! జాగ్రత్త! ఎంత దుఃఖమైనా కడుపులోనే హరించిపోవాలి. బుజ్జికేం లోటులేదు. చొరబాబులా పెరుగుతున్నాడు. నువ్వే చూస్తావుగా గాబరాపడకమ్మా. సర్దుకో-కొంచెంసేపు కూర్చుని స్థిమితపడు." అని బుజ్జగించాడు.

"నాకేం ఫరవాలేదు. నేను రాం లాగ ఉండగలను బాబయ్యగారూ" అంది సీత.

నాయుడుగారు దీపం పుచ్చుకుని చేత్తో- "పదండమ్మా" అని బయల్దేరారు.

తలంతా ముసుగు కప్పుకుని పవిటమీదకు లాక్కుని తడబడుతున్న కాళ్ళతో సీత నాయుడుగారిని అనుసరించింది. మండువాలోంచి బస్తాలు భోషాణాలు పెట్టెలు కావిళ్ళు గాబులు గుండిగలు దాటి చివరకొట్లో కొచ్చారు. ఆ కొట్లోంచి వీధి అరుగులమీదికి తలుపువుంది. ఆ గదిలో దీపం వెల్తురులో మంచంమీద నాయుడిగారి మేనల్లుడు వెంకట్రావు పడుకున్నాడు.

"వెంకట్రావ్! వెంకట్రావ్! సీతొచ్చిందిరా" అని పిలిచారు నాయుడుగారు. వెంకట్రావ్ సీతొచ్చింది అనే మాట వినగానే మంత్రబద్ధుడిలా లేచి కూర్చున్నాడు.

"సీతా వచ్చావా! కూర్చో" అన్నాడు కాని ఆమె చీకట్లో అలానే నిలబడింది.

"ఇదుగో మనబుజ్జీ-" అని నాయుడిగారి చేతిలోని లాంతరును పక్కలో పడుకున్న నాలుగేళ్ళ పసివాడి మొహం కనిపించేలా చూపెట్టాడు. సీత ఏడుస్తూ మొహం కప్పుకుంది.

"ఏడవకు సీతా-ఏడవటం దేనికి? ఏడిస్తే ఏం లాభం? నువ్వయితేనేం? నేనైతేనేం? నా దగ్గరున్నాడు కదా-అంతే! సంతోషించు, ఏడవకు"

సీత మంచం పట్టిమీద కూర్చుని దుప్పటి తొలగించి ఒకమారు చేత్తో వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ పిల్లవాడి వొళ్ళంతా నిమిరింది. నిద్రపోతున్న పిల్లవాడిని బుజం మీదేసుకుని గోడవారగా నిలబడి "నాన్నా! బుజ్జీ! లేవవూ-నాకేసి చూడవూ? నాతో మాట్లాడవూ? నన్ను అమ్మా అని ఒక్కసారి ఒక్కసారి పిలవ్వూ!" అని ఏడుస్తూ అడిగింది. వాడు నిద్రలోనే సీతమెడను గట్టిగా పెనవేసుకున్నాడు. ఆహా! పుత్రగాత్ర పరిష్వంగ సుఖము. సీత చేతుల్లోనుంచి పిల్లవాడిని తీసుకుందుకు ఎవరికీ ధైర్యం చాలిందికాదు. వెంకట్రావ్ లేచొచ్చి "సీతా. నాకేకదా అప్పగించింది. నాకేయివ్వు. నేను పువ్వుల్లో పెట్టినట్లు పెంచుకుంటానుకదా!" అంటూ పిల్లడిని తీసుకున్నాడు. పిల్లడికిముద్దుపెట్టి "బాబయ్యగారూ! ఫోటో యిల్లూ పిల్లడికే వుంటాయి. నేనింతకంటె ఏమ్మివ్వగలను. పాపిష్టిదాన్ని." వరలక్షమ్మ సీతను దగ్గిర లాక్కుని "పదమ్మా" అంది నాయుడుగారు వీధరుగుమీదకి తలుపు ఓరవాకిలిగా తెరుస్తూ "సుబ్బడు వీధిలో కనిపెట్టుకున్నాడు. జాగ్రత్తమ్మా." అని కూడా వచ్చారు. సీత వెనక్కితిరిగి బుజ్జిగాడి మొహం కనిపిస్తుందేమోనని విఫలయత్నంచేసింది. బుజ్జిగాడు వెంకట్రావు పక్కలో చక్కగా ముడుచుకుని పువ్వులా పడుకున్నాడు. వెంకట్రావ్ మళ్ళీ ముసుగుబిగిస్తూ "నువ్ బెంగెట్టుకోకు, సీతా" అని గొణిగాడు.

వరలక్ష్మమ్మ సీతను నడిపించుకొచ్చి పెరటి తలుపు దాటి వంటఇంటి గొళ్ళెంతీసి మంచంలో కూలబడిపోయింది. సీతశోకం ముద్దకట్టినట్టు పిన్ని పక్కలో వాలిపోయి బెక్కుతూ వుండిపోయింది. వరలక్ష్మమ్మ సీత వెన్ను నిమురుతూ "మర్చిపో తల్లీ! అంతా మర్చిపో! కడుపు చించుకుంటే అంతా సముద్రమే! తెలివితక్కువ సంసారాలు మనవి. సత్తెమ్మని నువ్వు నీ కడుపులో పెట్టుకుని నీనోట్లో ముద్దని త్రుంచి దానినోట్లో పెడుతున్నావు. నీ మనస్సు దొడ్డది, నీ ప్రేమ గొప్పది. కాని నీకీ విరాగం ఈ వయస్సులో తగదు. సత్తికోసం నువ్వు నీ మనసుని చంపుకుని నీ కండల్ని కోసి యివ్వటం చాలా పెద్దపని. కాని నాకెవరిగురించి మాటాడేందుకు హక్కులేదు, సత్తి నాయుడుగారి కూతురని వూళందరికీ తెలుసు. దాన్నీ, నన్నూ మీ బావయ్య చంపుతాడని భయపడని రోజులేదు. పిచ్చిపంతులి పెళ్ళాం కూతురూ అనే అంటారు, కానీ అటుతిరిగి వరలక్షమ్మకి, నాయుడికి పుట్టింది సత్తెమ్మ అని దాని బతుకు నట్టేటిపాలు చేసింది ఎవరు?

"సత్తాలు నా కడుపునే పుట్టింది. నీతోటే పెరిగింది. నీకు నాయుడి మేనల్లుడితో స్నేహమయి మీరిద్దరూ రాజమండ్రిపోతే అక్కడనుంచి నిన్ను కాకినాడ చదువుకిపెట్టి బుజ్జిగాడు పుట్టాక వాడ్ని నాయుడుగారికప్పగించి అదంతా మసిపూసి మారేడుకాయచేసి, నీకు పెళ్ళిచేసి నిన్నోయింటిదాన్ని చేసి నీ కాపరం నువ్వు లక్షణంగా చేసుకుంటూంటే నాకెంతో గర్వంగా, నిండుగా వుండేది— బురదలోంచి ఒక పద్మం తలెత్తి సూర్యుడ్ని చూస్తోందని. నిన్ను మళ్ళీ చూశాననే ఆనందంతోపాటు, నువ్వెందుకొచ్చావిక్కడికి మళ్ళీ అని నాకు కోపమొచ్చినమాట నిజం! పాపంలోంచి ఎవరు బయట పడినా సంతోషంగానే వుంటుంది. సత్యవతి నా దగ్గిరుంటే యీ వూళ్ళో దాన్ని చెడగొట్టేస్తారు. దాని బ్రతుకు కుక్కలు చింపిన విస్తరవుతుంది. తీసుకుపో, నువ్వే ఏంచేసుకుంటావో ... చేసుకో!" అని యేడ్చింది వరలక్ష్మమ్మ. తల్లిని కూతురూ, కూతుర్ని తల్లీ ఓదారుస్తూనే ఉన్నారు. ఆడదాని దుఃఖం అది ఎంతకూ ఆరనిమంట: రగుల్తూ సెగలుకమ్మే ఆ చిచ్చులో వెనకటితరం మనిషి వరలక్ష్మమ్మ, నడుస్తున్న తరం వ్యక్తి సీత ఒకర్నొకరు పెనవేసుకుని నిద

పోయారు. దుఃఖితులను నిద్రే యదల్చకపోతే వారు గుండెలు బద్దలయేలా యేడి యేడ్చి చావక మరింకేవిటి చేస్తారు? వాళ్ళు పాపం చేశారు. వాళ్ళు అర్ధ్దే సీతిమంతులుకారు. లోకం మోదించనక్కర్లేని బ్రతుకులు వారివి. వాళ్ళు తుకుతున్నారు. వారిని బ్రతకనివ్వండి. అవి రె లు దెబ్బతిన్న పిట్టలు. రెక్కలు మళ్ళీ వస్తాయి. వచ్చినప్పుడు అవి ఎగురుతాయి. ప్రపంచం ఎం వేగంగా పరిగెడుతోంది: జీవితం ఎంత జటి మై కూర్చుంది! ఈనాడు ఆటకమీద సీతుల్నిదింపి నెత్తినెట్టుకుని వూరేగుతున్నామనే వారు చెప్పే వక్రభాష్యాలు, పాపపుణ్యాలు, కర్మలు, కుటిలసిద్ధాంతాలు మారుతున్న ప్రపంచానికి అర్ధ్దేపనికిరావు లాభంలేదు. బ్రతుకు చిత్రమైన నాటకం-నాటకం నడవనివ్వండి. ఎవరూ తెరదింపవద్దు జీవితం అదే సర్దుకుపోతుంది. ప్రవాహంలో కొట్టుకొచ్చే తుక్కూ డూగర అడుక్కే చేసుకుంటాయి. లేదా ప్రవాహం ఒడ్డుకు కొట్టుకొస్తుంది. మళ్ళీ దాని గమనం దానిదే మిడిల్‌క్లాస్ మోరల్స్ అవి చెల్లనినోట్లు! వాటిని విసిరేయండి. పాతసీతులమని మొహాల కంటకుండా కడుక్కోండి.

♦ ♦ ♦

ఇది జరిగి చాలాకాలమయింది.

సీతకు జబ్బుచేసింది. జుట్టంతా వూడిపోయింది.

పేము కుర్చీలో కూర్చుని సత్యవతికి పుట్టబోయే పాపకోసం మేజోళ్ళు అల్లుతున్నది.

సీత ప్రోద్బలంమీదే పొలం అమ్మేశారు. తోటకూడా అమ్మేశారు. ఇల్లు నాయుడుగారే కొన్నారు.

జానకిరామారావు సత్యవతిని తీసుకుని అమెరికా హయ్యర్ స్టడీస్‌కి వెళ్ళాడు. సత్యవతి కడుపుతో వున్నట్లు అమెరికా నుంచి వుత్తరం వచ్చింది.

ఆ ఉత్తరం ఒళ్ళో పెట్టుకుని చదివిందే చదివి, చదివిందె చదివి మళ్ళీ చూసుకుంటూ, నవ్వుకుంటూ కూర్చుంది.

సీత పిన్ని వరలక్ష్మమ్మగారు కాశీ చేరుకుంది.

పిచ్చిపంతుల శవం వుచ్చిపోయి గ పట్టడానికి వీల్లేకుండా కాలవలో కొట్టుకుని లాకు కడ్డం పడింది.

బండెంకట సుబ్బడు సారాకొట్టులో వాటా తీసుకున్నాడు.

ఇవన్నీ జరిగింది బుజ్జిగాడికి మశూచికం వచ్చి పోయాడని తెలిశాక—

తెలిశాకే సీతకు జబ్బుచేసింది. జుట్టంతా వూడిపోయింది-పేము కుర్చీలో కూర్చుని సత్యవతికి పుట్టబోయే పాపకోసం మేజోళ్ళు అల్లుతున్నది.

సీత జడ ఇప్పుడు సీత మెడ తిరగదు. సీత జడ సీత చేతికందకుండా పోయింది. ●